

stată, că o bună parte din clerul înalt român a luat parte la conferința episcopilor catolici, care a nimicit speranțele partidei populare catolice și ale naționalităților. Acum — dize „Kolozvár” — se asculte și se se plece și greco-orientalii înaintea legii. „Er agitatorii naționalităților vor roși de rușine, vădând acest fiasc umilitor. Ei au cutezat să credă, că se vor pute provoca la preoțimea înaltă maghiară, ca la aliații lor, care deși din punct de vedere bisericesc, însă totuși contra legilor statului maghiar se vor lupta și vor progresa pe cale nelegală. Servescă-le dér lor conferința drept lecțiune esemplară. Invețe dela această stimă față de legile statului maghiar... Prin faptul acesta i-a ajuns un mare desastru, desastrul acesta este bancrutul trist al congresului naționalităților... Și preoțimea înaltă catolică pöte vedé, că atunci, când cine-va provöcă turburare în această țérä sub ori-ce fel de titlu, îndată își ridică capul *henele* naționalităților, mercenarii ultraiști, salahorii plătiți ai Ligei, cercând să aște focul” — Aceste sunt concludsiunile, ce le trage „Kolozvár” din hotăririle conferinței episcopilor catolici, concludsiuni capabile numai de nisce capete înfierbântate, ca ale celor dela föia guvernamentală din Clușiu.

*

Diarul „*Echo de Paris*” anunță, că în ministerul francoes de esterne se păstrează cu multă grije copia unei scrisori, ce a fost adresatö împératul *Wilhelm* decedatului mostenitor de tron austro-ungar *Rudolf*, în care se dize, că împécarea Țarului este un interes al Germaniei și Austro-Ungariei și că acesta ar fi și scopul viitorilor întrevederi de monarchi. Scrisörea mai spune, că împrejurările pretind, ca visita această să se facă mai întâiu Țarului.

*

Alaltäeri s'a celebrat în Berlin sêrbarea învingerei dela Sedan. Din incidentul acesta împératul *Wilhelm* depeșă prinț-regentului Bavariei *Luitpold*, amintind cu recunoscință sprijinul hotăritor al armatei bavarese în acea luptă nefericită pentru Franca. Despre depeșă trimisă prințului *Bismarck* am fost amintit eri. În palatul imperial din Berlin s'a arangiat cu ocaziunea acestei sêrbări un prânç festiv, la care împératul *Wilhelm* ținu un toast, accentuând eroismul gardelor germane, și amintind *curagiul desperat*, cu care se luptase armata francoesă. Tot în acest toast împératul aminti despre o *cëtä de ömeni* (*socia-listii*) *nevrednici de-a purta numele de Germani*, cari cutéză chiar în dïelele aceste sêrbătoresei, a defăima poporul german și a trage în noroiu persöna sântă (!) a mortului împérat; și provöcă pe toi! să lupte ca să se măntuescă de astfel de elemente. Apoi ridică păharul în senetatea *regelui Saxoniëi*, care încă era de față și care

mulțumi. — Ministrul de interne german dëdü ordin, ca în întreg imperiul să se interdîcă ținerea de adunări social-democrate, cari ar voi să se ocupe cu sêrbarea Sedanului.

Conferința episcopilor catolici.

„*Magyar Allam*” scrie despre conferința episcopilor catolici următörelle:

Conferința s'a ocupat a doua și cu circulara, pe care va avé sê-o esmită credinciosilor, cuprinsul cärei circulare este, că credinciosii sunt siliți a se supune *legilor nefericite*, ca nu cum-va să se creeze consecuente nefavorabile de drept individual, dér pentru aceea *căsétoria bisericescă rămâne în puterea sa morală nestirbită*. Credinciosii sunt așa dérä provocati, ca să nu se mulțumescă cu căsétoria de stat, căci aceea nu va fi nici odată recunoscută de atare, ba cei ce vor rămäné singur numai pe lângă căsétoria de stat, vor fi amenințati și cu pedepsele bisericesti. Credinciosii sunt provocati, ca înainte de a-se presenta înaintea oficiului căsétoriei de stat să se presenteze și la oficiul bisericesc, érä preoții se fac atenti, că impedimentele căsétoriei religiose rămän și pe viitor în vigöre.

Corul episcopesc ridică acuză amară înaintea „națiunei”, că statul șterge caracterul creștin de nouë sute de ani al Ungariei prin aceea, că denegând sfințenia căsétoriei, degradéză această instituțiune morală la un simplu contract.

Dér și mai energic este tonul circularii preoților, în care li-se dau îndrumări și cu privire la luptele din viitor. Corul episcopesc fixéză cetirea circularii cătră popor pe *29 Septembrie*. Tăcem de-ocamdată despre îndrumările particulare, fiind acelea de caracter pastoral și referindu-se mai mult la aplicarea regulilor eclesiastice. Liberalii să credă, că acelea vor sprijini principiile lor, căci urmările îi vor desilusiona. Consfătuirea episcopescă a predat afacerea congresului învătătorese subcomisiunii pedagogice. Afără de acestea s'au mai pertractat și alte lucruri, dér de mai puțină însemnătate. *Organisarea politică și acțiunea camerei magnaților, nu au ajuns pe țäet*. Dispozițiunea a fost serioasă și a două și consfătuirea unilaterală. În ton mai elevat a vorbit numai primatele, când a ajuns la *suspicionările foilor liberale, cari susțin, că el nu combate cu trup și suflet legile radicale*. Eminentă Sa a declarat în modul cel mai categoric, că nu se va împăca cu nouële legi și misuesce spre ștergerea lor. Eminentă Sa nu a adus pe tapet cestiunea aplicării învătătorilor, ca purtători de matricule, de-asemenea a trecut și corul episcopesc peste acest lucru delicat. Cardinalul-primat a mai adaus, că nu a pertractat cu guvernul în privința punerii preparandiilor la dispozițiunea statului.

alt încep, ér tenorul și basul întră mai târziu, Orchestra imiteză aici mersul celor din ceta lui Radu Negru spre „locul de grindis, la verde alunis” unde s'afă zidul pãrsit.

Mãreț e momentul, când Negru-Vodă ajunge și dize

Etă zidul meu!
Aici aleg Eu
Loc de Mãnăstire
Și de pomenaire.

Orchestra întrebunțéză aici numai fanfarele, cari dau acordurile, ce légă melodiă de melodiă. Aici este de remarcat tonul cel înalt pe cuvëntul Eu — „Aici aleg Eu” — ce se accentuéză prin C-ul din octava mare de bas, pe care ton autorul a mai pus și o fermată (corönă), ca să iésă și mai majestos.

Fuga din corul: „Meșterii grăbia, sforile întindea...” „a doua și ér, a treia și ér... lucră înzadar” este cea mai reușită dintre töte. Ea e țesută cu dibăciă. Orchestra îngănéză surparea zidului și lucrul meșterilor, cum întind sforile, măsură locul, sapă șanțuri și lucră la ridicarea zidului.

Naratorul descrie desnădăjduirea lucrătorilor și a lui Manole, care „nici, că mai lucră, ci mi-se culca”. Când se deshtëptă Manole, întră totă orchestra cu putere, și Manole destăinuesce, ce a visat, cântând „Nouë meșteri mari, calfe și zidari...” Aici musica este acomodată importanței ce-o dă Manole visului său.

Urméză romanța, care cuprinde comunicarea visului și provocarea de a-i urma. Acestă romanță se distinge prin frumșeta și gingășia melodiei, ér în partea a doua prin energia plină de efect la oferirea și primirea jurământului. Corul „pe ea s'o jertfim, în zid s'o zidim”, susținut de întreaga orchestră, accentuéză cu putere momentul solemn. Pare că veđi cum ridică toiți mânille și jură.

Aici se încheiă partea I, care impresionând adënc pe ascultători, ei sunt deja căștigați și mișcați de musica duiösă și totuși puternică, ce-i pregătesce pentru momentele dramatice, cari au să urmeze și pe cari cu încordare le așteptă.

Voce germană despre cestiunea naționalităților.

„*Deutsches Volksblatt*” din Viena publică un articol mai lung asupra cestiunii naționalităților din care estragem următörelle:

Dualismul n'a corespuns de loc tainicelor planuri ale amicilor săi, de-a fränge gătul cestiunii naționalităților. El a făcut în loc de unul, douë state de naționalități. În nici unul dintre aceste douë state, nu s'a rezolvat încă cestiunea naționalităților, diu contră dualismul a produs pericole permanente pentru monarchia întrégă.

În Austria, dela dualismul încöce, s'a încercat în felurite moduri resolvarea acestei cestiuni, însă töte nisuințele acestea au suferit naufragiu, și trebuia să se întemple astfel, deöre-ce a desconsiderat adevărata ființă a acestor lupte. Nici dominațiunea germano-liberală, nici feudalismul lui Hohenwart a așa numitelor „individualități istorico-politice” nu a fost de natură a resolvable cestiunea. Causa principală a acestei confusiuni zace în așa numitul „drept istoric”. Căci, mâncând dela diploma din Octomvre, deöc li-s'a restabilit Maghiarilor dreptul lor istoric, atunöf nici Cehilor nu li-se pöte disputa, prin nici o sofismă, dreptul lor istoric, pe câtă vreme există dualismul.

Însé un federalism, pe basa acestor „pergamente îngälbenite” ar fi egal cu, a espune, fără cruțare, pe mai multe milioane de Germani de alte naționalități în schimbul restabilirei regatului medieval cu granițele lui etnografice absolut volnice, ar însemna a duce la estrem lupta naționalităților.

Maghiarii stau față cu naționalitățile tot pe basa sistemului lui Bach. Ei chiar deöc ar avé de gând să facă unele concesii de limbă naționalităților — ceea ce e förte puțin probabil — totuși această politică a lui Taaffe er fi imposibil să dea alte rezultate, ca în Austria. Teatrul de luptă s'ar strămăta pe străde și din străinătate în parlamentul din Budapesta, ér contrastele mai curënd ar cresce, decât ar scädé.

Din programul naționalităților transpiră un aer de tot federalistic, el se lapedă încätva de legea naționalităților, ca de o lege, ce nu pöte mulțami pe naționalități, chiar deöc s'ar esecuta, pretinde pentru fiă-care naționalitate un ministru național etc.

Trebuie să trecă și Ungaria, în cestiunea naționalităților, prin töte fazele prin cari a trecut Austria dela Bach și până ađi? Acestă ar fi o curată nebunie! Pentru soluțiunea definitivă a tuturor acestor cestiuni nu există, decât un singur mijloc serios diplomatic, și acesta este: introducerea federalismului în întreaga monarchia, pe basa separării naționalităților după granițele lor etnografice.

SCRILE DILEI.

— 23. August.

Proces de presă contra „*Gazetei Transilvaniei*”. Töte foile unguresci din Budapesta publică cu multă satisfacție, și ca la un fel de comandă, următörea scire: „Tribunalul de presă din Clușiu va pertracta în curënd un interesant proces de presă. Dr. *Alexis György* a acusat pe föia maghiaro-fagă „*Gazeta Transilvaniei*” pentru vätămăre de onöre și calumniă. Acestă va fi primul oas, când într'un proces de presă pentru naționalitate Român acuză pe Român, fiind-că i-a atacat patriotismul maghiar. Se scie, că *Alexis* este profesor de limbile orientale la Academia orientală din Budapesta, și pe lângă această lucréză și pe terenul diaristice. Mai ales activitatea această a lui supără pe veninösa föiă valahă, deci l'a numit renegat, care și-a vëndut Maghiarilor condeiul, viața și tot ce are, și ast-fel să nu mai aștepte, ca vre-un Român cinstit să stea vre-odată de vorbă cu el. Procesul contra „*Gazetei*” se va pertracta pe la sfîrșitul lunei curente.”

— 0—

Consistoriul metropolitan gr. ortim în „*Telegr. Rom.*”: Duminecă în August a. o. s'a întrunit consistoriul metropolitan la ședințele sale ordinare. dințele aceste sunt de o deosebită importantă, fiind a-se lua măsurile cuviinc pentru ținuta clerului și a poporului în fața legilor celor nouë politice bisericesti. La ședințele aceste s'au presentat asesorii străini: Vicariul Iosif Goldiș, chimandrit, Filaret Musta archimandrit, topresbiterii Mihail Popovici, Dr. Greg Popovici și Iuliu Dan, apoi membrii la Vincentiu Babeș, Dr. Alecsandru Moosö Iulian Ianculescu, Ioan Lengier, Nicol Zigre și defensorul matrimonial Ioan B. de Leményi. În ședința primă membrii aleși ai consistoriului metropolitan, presbiterii Iuliu Dan și Mateiu Voileș, apoi protodiaconul Dr. Remus Roșca, fesor și director seminarial, au depus mëntul.

Denmirea Metropolitului Bucov. Cetim în „*Gazeta Bucovinei*”, care a părut, următörelle: Să svonesce prin năuți, că denumirea Metropolitului e nentă. Ba se spune chiar, că s'ar face pregătiri în curtea Metropolitană pentru primirea felicitărilor. Nu suntem autori a desmînți aceste sciri, dér după înforțiunile, ce ne-am căștigat din isvor autentic, putem spune cu siguranță, că töte rile de această natură sunt lipsite de orice basă.

— 0—

Bastimentele române, încrușă „*Elisabeta*” și brieni „*Mircea*, au plă alaltäeri apele Constantinopolului pe a-se întörce în țérä. Sâmbătă, ou aniversării suirei pe tron a M. Sale tanului, bastimentele române au fost voazate și iluminate în mod splendid colonel Urseanu a încunosciințat eri o depeșă pe ministerul de răsboiu, că bastimentele române „*Elisabeta*” și „*Mircea*” de sub comanda d-sale, au sosit eri în Constanța.

— 0—

Manevrele din Austria. Eri a prima și de manevre a corpurilor al 8 și al 14-lea de armată, la Budweiss. Înaintea prânçului, care s'a dat în cortina care l'a întrebunțat archiducele Albrecht timpul campaniei de la Custozza, moșchul a rostit un discours reamintind adëncă emoțiune pe archiducele Albrecht promițând să mērgă și pe viitor pe un arhiducelui și de a face meru prognoze rămând în ideile sale. Au asistet la prânç: archiducele Rainer, ministrii de bel și șeful statului-major.

— 0—

Princesa Bulgariei în România. Sâmbătă s'era, la örele 11, a sosit la gară Nord din București cu trenul Express Orient, A. S. Maria Luisa, principesa bulgariei, cu fiul său prințul mostenitor B. Alteța Sa a fost primită, din partea guvernului român, de d. Alex. Ghica-Brigade secretarul general al ministerului de externe, de d. colonel Macarovici, colonelul pieței și de d. colonel Capșa, prefectul poliției capitalei, care a avut reea de a remite principesei un buchet flori din partea d-lui prim-ministru L. Catargiu. De asemenea se mai a la gară d-na Stancioff, damă de curtea principesei și soția agentului diplomatic din Bucuresci, care invitată de reia ocupațiunile, a și plecat împreună cu AA. LL., apoi personalul agenției bulgare și un public numeros pus din membri de ai coloniei bulgare și toiți studenții bulgari, cari își fac studiul prin șölele române din Bucuresci. S'au prezentat principesei Maria Luisa buchete de feluri de mâncare și de băuturi, care ér cãți-va studenți au rostit alocuțiuni care A. S. a răspuns în limba bulgară. Alteța Sa a continuat drumul spre Giurgiu la örele 12^{1/2}, cu un tren special. S'au prezentat principesei încă dela örele 12, sosise bastimentul gar „*Krum*”, pe bordul căruia se află S. Ferdinand, principele Bulgariei, și aștepta sosirea Augustei sale soții. Alteța Lor au fost întâmpinate în portul mării dunărean de töte autoritățile locale. B.

mentul bulgar a plecat din Giurgiu la Bascoia la orele 2 din noapte. A. S. prințul Bulgariei, mișcat de frumoasa primire, ce s'a făcut Augustei sale soții pe pământul României, a trimis d-lui Al. Ghioa-Brigadiru, secretarul general al ministerului de externe, o călduroasă telegramă, prin care îl roagă să exprime guvernului român sentimentele sale de gratitudine pentru această delicată atențiune.

—o—
Schimbări la postă. D-l Jozsa director-șef al oficiului de postă din Brașov, este înaintat la gradul de *nou șef* al postei centrale din Budapesta, ér locul d-sale îl va ocupa la posta din loo baron Purczell, fost șef de postă în Arad.

—o—
Jidani și manevrele. Telegramele din Badweiss (Bohemia), unde monarchul cu ocazia manevrelor a primit diferite deputații, constată, că Majestatea Sa n'a primit deputațiunea jidanilor între confesiuni, ci în ordinea diferitelor societăți și grupuri. La Clușiu, Jidani încă vor fi primiți de Majestatea sa ca *grup separat*, dice „Hazánk“.

—o—
O Română premiată la Paris. D-sora Solacoglu a obținut premiul întâiu de pian la conservatorul de muzică și de declamațiune din Paris. Numita d-sora e prima Română, care obține această distincțiune.

—o—
Desgroparea cadavrului lui Paganini. Se anunță din Parma: În săptămâna trecută a fost desgropat în cimiterul de aci cadavrul marelui virtuos în violină Paganini, pentru a fi îngropat la un loc mai demn pentru el. Cadavrul, a cărui față este foarte bine conservată, a fost espus aci câteva zile.

Capitulul metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgărașiu cu adâncă întristare anunță adormirea în Domnul a iubitelui confrate Reverendismului Domn

Alexandru Micu,

canonic Custode al bisericii catedrale metropolitane din Blăși, asesor al Sântului Scaun metropolitan, membru al tribunalului matrimonial de a II-a instanță pentru diecezele sufragane, membru al csactoratului arhidiecezean, membru al asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Carele provăduț cu s. sacramente după morb scurt a răposat în 2 Septembrie la 3 ore după amădi în n. etății al 66-lea, ér al preției al 32-lea.

Osămintele densusului se vor înmormânta în 4 Septembrie st. a. la 3 ore după amădi.

Blășin, în 3 Septembrie 1895.

Fia-ți țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Serbările dela Șimleu.

Vădând, că nu mai raporteză nimeni despre serbările dela Șimleu, carî au fost cele mai înălțătoare momente de serbătoare ale Românilor Sălăgeni, vin eu, deși mai puțin competent. să scriu ceva.

O și atât de frumoasă, ca cea din 11 August n. o., de mult nu au avut Români Sălăgeni, cel puțin eu nu sciu să fi avut dor nici odată. Voi descrie pe rând serbările lor din această di:

Sfințirea Bisericei. Biserica română greco-cat. din Șimleul Silvaniei e situată în un loc foarte frumos și impunător, în mijlocul orașului, unde nu se află altă biserică. Nu departe de biserică, 40—45 pași, se află „institutul de credit și economii Silvania“, ér la alți vre-o 60 pași scola de fetițe a Reuniunii femeilor române sălăgene. Tote aceste trei instituțiuni se află în mijlocul stară de scolară, care e mai la o parte, ér în nemijlocită apropiere de preță.

Biserica prin crucea sa, ce se înalță maiestros pe frumosul și înaltul ei turn, ér celelalte două instituțiuni prin inscripțiunile lor românești vestesc, că ele sunt proprietatea Românilor. Institutul de credit însă, după-cum am înțeles, nu va mai fi

mult timp în localitatea de acum, care de altfel e proprietatea sa, oi va fi strămutat într-o casă frumoasă cu etagiu, pe care institutul a cumpărat-o de curând și care e cea mai frumoasă clădire în Șimleu, afară de gimnaziul rom.-cat. Că a isbutit „Silvania“ să cumpere această frumoasă casă, spre bucuria Românilor, e meritul vrednicului nostru conducător sălăgean, a d-lui Andreiu Cosma.

Biserica română din Șimleu nu-i zidită din nou, ci e numai reparată atât în afară, cât și mai virtos înăuntru, dér e reparată pictată foarte frumos. Sfințirea a făcut-o Rvd. Dn. Alimpu Barboloviciu vrednicul vicar al Sălăgiului, asistat de protopopii: Dem. Coroianu (Sântău) și Teod. Pop (Ortelec); și de parohii: V. Păteaș (Hotoan), V. Cristea (Giurtelec); I. Vasvari (Birsău); Grațian Flonta (Cățelul român Vasile Hoblea (Cig); Ant. Bălibanu (Acăș); Tit Trif (Cehii); A. Orian (Cizer); L. Sima (Marin); A. Sima (Perice); Gr. Șimon (Stireiu); A. Bulzan (Mălăgia); Gr. Sima (Cosei); A. Petruca (Crasna); Clem. Pop (Recea); Șt. Sabău (Văicău) etc.

S.-liturgiă s'a celebrat cu o pompă neobișnuită, fiind în total vre-o 30 de preoți concelebranți, ér cântările le-a executat corul tinerimei Sălăgiene, compus din clerici, juristi și studenți de gimnaziu sub conducerea tinerului de marî speranță V. Oros, stud. în drepturi. La sfințitul Liturgiei, D-l vicar Barboloviciu a ținut o prea frumoasă și însuflețitoare cuvântare ocazională, ascultată cu mare atențiune din partea numerosului public. Privitor la cele religioase, așî pute să observ numai, că ar fi foarte de dorit să aibă preoții un îndreptar, după care să scie, care când are să dice câte-o ecteniă, ca să nu începă mai mulți de-odată.

Sfârșindu-se cele bisericesti, la 10 ore a urmat:

II. Adunarea generală a „Reuniunii femeilor române Sălăgene“, împreună cu o frumoasă esposițiune.

La 10^{1/4} D-na Presidentă Clara Maniu n. Coroian, a deschis ședința prin o vorbire acomedată; la masă se află și D-na vicepresidentă Maria Cosma n. Dragoș, Emilia Pop secretară și Emilia Vicaș oasieră, și neobositul D-l Andreiu Cosma, ca bărbat de încredere. S'a dat cetire raportului comitetului și al casei, ér apoi s'au încasat taxele. După câte-va agende încă, s'a închis ședința anunțându-se inaugurarea esposiției la 4 ore d. a.

Se scie, că „Reuniunea femeilor române Sălăgene“ susține în Șimleu o scolară de fetițe, care tot mai mult coreșpunde misiunii sale culturale, ceea ce în locul prim avem de-a mulțami d-lui Andreiu Cosma, directorul acestei scolară.

III Adunarea „Despărțământului XVI (Sălăgian-Chiorean) al Asociațiunii“ s'a ținut tot în biserică, fiind deschisă din partea Rvd. Dn. vicar Barboloviciu, directorul despărțământului, prin o clasică vorbire, ce a fost primită cu mult entuziasm și aprobări generale. După asta a urmat alegerea notarilor *ad hoc* în persoanele preoților A. Vicaș din Hidig și V. Văida din Cristelec.

Raportul comitetului despre activitatea sa, peste tot a fost îmbucurător, dând o detaiată descriere a stării scolară române populare din Sălăgiu. Din raport am aflat, că numărul celor ce au frecventat scolară, s'a înmulțit cu 800. Comitetul a emis câte doi delegați, cari au avut datoria onorifică de-a asista la tote esamenele dela scolară din Sălăgiu. Apoi a împărțit premii învățătorilor, cari au arătat mai mult progres. În acest scop D-l G. Pop de Băsesci a dăruit o vacă ou vițel și o scrôfă cu pureci; d-l Dr. I. Nichita, avocat în Zelău, a contribuit 20 fl.; Florian Cocian avocat în Ceh cu Ioan Pop, proprietar în Domni, 20 fl.; vicarul Barboloviciu 10 fl.; Andreiu Cosma 10 fl.; N. Mica, notar în Odorhei 10 fl.; Dem. Suciu avocat în Ceh 10 fl.

Frumosul obicei, de a premia dascălii meritați, după cât sciu, în nici nu alt

despărțământ nu există. Despărțământul Sălăgian-Chiorean a inițiat și o colectă numită a „crucerului“.

După înscrierea cător-va membrii (puțin de tot!) și încasarea taxelor, ședința s'a închis.

IV Banchetul. La 2 ore p. m. a urmat banchetul, la care au luat parte cam 120 de persoane. În frunte ședea vicarul Barboloviciu și D-na Clara Maniu, presidenta Reuniunii, și vice-presidenta acesteia D-na Maria Cosma, apoi vicarul Rodnei Dr. I. Pop etc. Intre cei prezenți am observat pe d-l Dr. E. Dăian dela „Dreptatea“ din Timișoara, profesorul din Brăila Dr. Aug. Paul, Gavril Trif profesor preparandial în Teresopol, profesorul Carșai din Blăși etc.

Șirul toastelor l'a deschis vicarul Barboloviciu pentru Majestatea Sa în partea primă, ér în a doua pentru Episcopul diecesan Szabo; d-l Andreiu Cosma a golit paharul în sănătatea presidentului „Asociațiunii“, I. Moldovan, și pentru comitetul central; părintele Iernea, entuziasmat vorbi pentru directorul despărțământului, vicarul Barboloviciu; avocatul Nilvan din Șomcuta pentru Reuniunea femeilor cu presidenta acesteia D-na Maniu și vice-presidenta D-na Cosma; părintele V. Cristea pentru D-nii G. Pop de Băsesci și G. Trif; părintele Păteaș special pentru G. Pop de Băsesci; părintele Budișan a beat în sănătatea iubitelui nostru Dr. Lucaci; a mai toastat părintele protopop T. Pop și A. Cosma, care béu pentru d-l Dr. E. Dăian dela „Dreptatea“ ca reprezentant al presei române; d-l Dăian, răspundând, închină pentru bărbății conducători din Sălăgiu, vorbind mai întâiu despre succesul congresului naționalităților; Părintele Bălibanu cu multă însuflețire națională și cu stimă pentru tinerimea română, ér dascălul Bobiș pentru învățătorii români.

D-l president Barboloviciu dá apoi cetire telegrami trimisă de d-l G. Pop de Băsesci din Pesta, în care acesta își exprimă regretul pentru neparticiparea la congresul naționalităților a Sălăgenilor, și telegrami venite dela poporul român din Șomcuta.

Cu acestea masa s'a ridicat.

(Va urma.)

Din Bucovina.

— August 1895.

(F i n e.)

A murit Silvestru și acuma tote se schimbă, ba se aduce în Nr. 59 al „G. B.“ o scrisore, în care se spune, că respectivul de-aceea a vorbit așa, ca nu cumva prin predica sa să se întemple aceea ce s'a întâmplat lui Haeman în Ciocănesci. Aici vorbind episcopul Haeman despre muncirea lui Christos, un țeran auzând aceste, eșise afară și căuta pe evrei să-i taie. Ca să evite așa ceva, a crezut „să dea consilii de abținere dela escese contra speculanților“, așa spune scrisoreă acestă. „Mare ești Dōmne și minunate sunt prostiile ămnelor!“ când astfel voesc cine-va să se ghidească și obiecteze „Gazetei Bucovinei“ de ce l'a apucat la trei parale, căci „și-a făcut o sacră datoriă de-a-l funda“, și finescă dîcînd: „dorind tot-dēuna același devotament și din partea D-Vōstre“.

Ecă cum pricep ămneni, și din care cauză se aliază unul sēu altul la noi în țară de-a eda o fōiă, adecă, ca peccatele lor se nu se dea la ivelă. De unde apoi se mai facem progres, când foile nōstre se fondēză, ca peccatoșile unora se rēmână pe veci nedescoperite? Așa ceva numai unii din Bucovina, cari doresc censura presei, o mai fac. Au trecut acele timpuri, și fiacare Român adevărat să se bucore, când vede, că se ciuruesce neghina din grâu, dér nu se obiecteze „Gazetei Bucovinei“, că nu-l consideră, sēu fac de dau *ucazul* ca „G. Bucovinei“ să nu fiă tipărită în tipografia arhidiecezei.

Și apoi aceste se fac, ca să nu se publice secretele, cum ai nōstri după mōrtea lui Silvestru caută a-se înegri unul pe altul. Căci ore frumos a fost la 6 Iulie a. c. la masa oficioasă, să fiă administratorul arhidiecezei luat în ris de cătră egumenul

mănăstirei înainte unui public așa de mare, și încă străin?

Acēsta numai în Bucovina, — unde fiă-care egumen din mănăstire se crede și trăesce, ca un *pașa*, — se pōte face. Ce-și vor inchipui străinii despre legea și națiunea nōstră, când au auzit ou urechile lor, în ce mod supusul a întēmpinat pe proistosul sēu? Ađi numai despre acēsta se vorbesce, și sciu străinii mai bine tote căte s'au vorbit, decât ai nōstri. Și apoi, ce esemplu demn de imitat pentru înțrēga preoțiime, ca toți sē-și facă de cap, căci „ajuns'a poporul meu, ca oile perdute, păstorii lor s'au rētcăit“. Ierem 50.6.

Pe administratorul arhidiecezei un egumen află sub demnitatea sa de-a merge sē-l întēmpine la gară, căci este capul bisericiei din țēră, pe când după Isakowicz, fostul pop armēno-catolic din Sucēvă, care lucra contra legii ortodoxe, după cum amintesc și D. Dan în „Candela“ p. 536 dela Sept. 1891, îi trimise cupeul cumpărat din banii mănăstirii.

Când în totă Sucēva nimenea n'a voit să dea trăsura pentru un popă armēno-catolic occidental, dușman legii și națiunii române, un egumen ortodox romān o făcū, ca prin acēsta sē-și facă vađă la guvern, că în referințele actuale el este unicul, care ar putē conduce naia ortodoxismului din acēsta țēră în brațele papistașilor.

Vē mai trebuie comentat, faptele vedesc deplin! Mergēți la Sucēvă și veți auzi destule și veți vedē cum străinii sunt aici bine primiți, ér de vei fi un biet cooperatōr, o vei păți ca Petruc, care striga în 6 Iulie a. c., că n'are ce mânca, cu tote că mănăstire acēsta are dela Mitropolia din Iași o sumă anumită, și încă mărișoră, pentru primirea oșpetilor.

Astea, ba sunt încă multe alte, cari de rușine nu le induc, sunt despre cari se vorbesc pretutindenea în țēră. Trist, dér adevărat, și toți se miră până când? Se vede, că guvernul le suferē în detrimentul nostru. Cei ce nu sunteți cuprinși de acest spirit rēu, sanați referințele. Cu plecăciune Călătoreșcu.

NECROLOG.

Inconsolabili: Lucia, fiică; Dimitrie și Alexandru, fiit; Smaranda și Maria, nurori; Lucia, Odetta și Marius, nepoți, au durerea a vē anunța perderea prea iubitei lor mame, sóore și bune Maria August Laurian, încetată din viață Vineri 18 August, orele 12^{1/2} ziua, și vē rōgă să binevoiți a lua parte la ceremonia funebră, ce va avē loc Mercuri, 23 August c., orele 3 p. m. Cortegiul va porni dela domiciliul decedatei, str. Labirint 41, la cimitirul Șerban-Voda (Bellu) în Bucouresci.

— Subscriții ou inima frântă de durere anunță, cum-că mult iubitul fiu, tată, frate și cumnat Stanciu Garoiu, oficiant la judecătoria reg. din Zărnesci, membru ordinar al Asociațiunii transilvane și cassar al desp. II, după un morb îndelungat în etate de 42 ani, și împărțăsit ou sf. Taine își dete nobilul și curatul sēu suflet în mânilor Creatorului, Marti în 3 Septembrie st. n. o. la 4 ore p. m. Osămintele scumpului decedat se vor așēda spre eternă odihnă Joi, în 5 Septembrie st. n. a. c. la 3 ore p. m. în cimitirul sf. biserică din loc.

Zărnesci, 4 Septembrie st. n. 1895.

Fia-ți țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Vēd. Nedelea Garoiu, ca mamă; Ianou și Eugen, ca fiit; Ion, Maria, Stana, Nicolae, Nedelea și Stoica, ca frați. Numeroși cumnați, cumnate, nepoți și nepôte.

DIVERSE.

Gladstone. Starea sănătății lui Gladstone este admirabilă. Înainte ou câte-va zile el făcū o excursiune la Moely Farm, și urcă un munte, care are înălțimea de 1800 urme peste suprafața mării. Alături cu moșnegul pășia nepōtă-sa Dorothy Drew, care este numai ou 80 de ani mai tinēră, decât renumitul ei moș. Gladstone are de gând să facă de curând o vizită lordului Norton, până la castelul căruia trebuie să mērgă trei zile pedestru.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Septembrie 1895.

Renta ung. de aur 4%	122.65
Renta de corone ung. 4%	99.95
Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.25
Impr. căil. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonuri rurale ungare 4%	98.25
Bonuri rurale croate-slavone.	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	147.50
Renta de hârtie austr.	101.20
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	122.90
Losuri din 1860	155.—
Acții de ale Băncii austro ungară.	1061.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	490.25
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	409.25
Napoleonori.	9.58
Mărci imperiale germane	59.05
London vista	120.80
Paris vista	47.80
Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene.	45.55

Cursul pietei Brasov.

Din 4 Septembrie 1895.

Bancnote rom. Cump.	9.56	Vënd.	9.58
Argint român. Cump.	9.50	Vënd.	9.55

Napoleon-d'ori Cump.	9.58	Vënd.	9.61
Galbeni Cump.	5.63	Vënd.	5.68
Ruble rasesci Cump.	128. 1/2	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.83	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	59.—	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Subscrisul farmacist primesece pe lângă condițiuni favorabile, de **practicant** pe un **têner român** absolut de 6 clase gimnasiale.

Simon Aurel,

Budapest, Wesselényi utca 59. 767,2-3

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișe, administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

De închiriat.

Prăvălia din strada Hirscher Nr. 7

vis-a-vis de teatru, care se va prevedea cu un portal nou, dimpreună cu 3 odăi de locuit, culină, pivniță, pod și un magazin mare, sunt, **ori în total, ori seperat, a-se închiria,** începând din 29 Septembrie 1895.

A se întreba la subscrișul proprietar

Simeon Damian,
advocat.

733 10-*

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acestu stabilimentu este provêdutu cu cele mai bune mijloce tehnice și fiindu bine asortatu cu totu felulu de caractere de litere din cele mai moderne este pusu în pozițiune de a putea esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AURU, ARGINTU ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in tola măzimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescu în biuroulu tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiulu I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãmu a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Orele de cassã dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Anstro-Ungarã.

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOV

Cec-Conto
la postã.
Nr. 505.

primesece depuneri spre fructificare pe lângã 4 1/2 %
netto, solvindu însași darea de interese;

scontezã polițe comerciale cu 5 1/2 %;

accordã imprumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantajoșe condițiuni;

accordã împrumuturi pe hârtii de valoare, monede, giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valoare indigene și străine, în specialu de cele românesci;

rêscumpără fără nici o detragere cupone, escomptează cupone înainte de scadență, și

cumpără cu celu mai urcatu prețu cupone dela efecte române;

efectuează în modul celu încasării și plăți pe pietele din țerã și mai culantã în casã și plăți streinătate;

esecută în comisiune ori-ce însarcinãri de banca sub cele mai ieftine condițiuni;

închiriazã magazine și locuri libere de depou, pe teritoriulu său strada Gãrii Nr. 45, care, situatã nemijlocitã lângã gara drumulu de fieru de statũ, e legatã prin șine proprii cu acêsta și investitã cu dreptulu de vãmuire și cântãrire oficiosã prin organele drumulu de fieru de statũ;

primesece în calitatea sa ca reprezentantã principalã a societãții de asigurare **EQUITABLE** din New-York oferte pentru asigurãri pe viațã sub condițiuni favorabile, particulare a acêstei societãți.

Onorabileloru administratiunii de fonduri și p. t. D-loru capitaliști le recomandã pentru plasarea de capitale **Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“**

ale cãroru cupone se rêscumpără semestrulu fără nici o detragere, și cari se aflã de vëndare în cursul zilei a bursel din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparãndu cursurile și produsulu celorlalte efecte indigene, se pte susținea cu totu dreptulu, cã

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%

suntã ași relativu cele mai ieftine și totodatã mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolutã a foncierelor „Albina“ e garantatã prin valorea celu puținu întreitã a ipotecelor pe baza cãrorã se esmitu, prin fondulu specialu de asigurare a scrisuriloru fonciare care e de fl. 200,000 și în fine prin totalitatea ori și cãrei alte averi a institutulu.

71-*

Orele de cassã dela 8—1.

ABONAMENTE

LA

„A ZETA TRANSILVANIEI“

Prețulu abonamentulu este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe unũ anũ.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe unũ anũ.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecã.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anũ.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anũ.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facu mai ușorũ și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vorũ abona din nou, sã binevoiescã a scrie adresa lãmuritã și a arãta și postã ultimã.

Administratiunea „Gazetei Transilvaniei.“